

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

Rapport

Region Dalarna

KPMG AB

2025-06-09

Antal sidor 19

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Åtgärder sedan föregående granskning	6
3.2	lakttagelser från stickprov och genomgång i Nyps	12
4	Samlad bedömning och rekommendationer	15

1 Sammanfattning

KPMG har av revisorerna i Region Dalarna fått i uppdrag att genomföra en uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel med mera. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att ge underlag för att kunna bedöma om regionala utvecklingsnämnden vidtagit erforderliga åtgärder med anledning av tidigare granskning.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att den regionala utvecklingsnämnden endast delvis har vidtagit åtgärder med anledning av tidigare granskning. Vi bedömer, likt föregående granskning, att nämnden i allt väsentligt utövar en tillräcklig styrning av de olika former av stöd nämnden handlägger.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att nämnden har implementerat vissa av de rekommendationer som lämnades vid tidigare granskning, men inte alla. Exempelvis bedömer vi att rutiner och riktlinjer avseende uppföljning kring stöden kan utvecklas ytterligare.

Däremot ser vi att nämnden har vidtagit vissa åtgärder avseende jäv, exempelvis att beslut kring interna projekt alltid tas av den regionala utvecklingsnämnden. Vi bedömer dock fortsatt att det hade varit fördelaktigt om en extern part även hade granskat de interna projekten.

Av genomfört stickprov har vi inte funnit några större avvikelser. Av genomgången i Tillväxtverkets handläggarsystem NYPS för både företagsstöd och projektstöd kan vi bekräfta att det genomförs obligatoriska kontrollmoment för båda stödformerna. Däremot har vi noterat att det saknas dokumenterade instruktioner för projektstöden för exempelvis genomförande av stickprov för fakturor eller kontroll av sökande organisations personalkostnader. Vår bedömning är att det är fördelaktigt att tillse att detta beskrivs i exempelvis en rutin, för att säkerställa att likvärdiga kontroller sker för samtliga organisationer som beviljats stöd.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja 	
Revisionsfråga	Bedömning
Vilka åtgärder har Regionala utvecklingsnämnden, efter tidigare granskning, vidtagit för att ytterligare förbättra handläggningen av projektmedel mm?	Se iakttagelseavsnitt i rapporten

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

Har de synpunkter och rekommendationer som lämnats av KPMG i samband med den tidigare granskningen beaktats?	Endast delvis
Har vidtagna åtgärder inneburit att risken för jäv vid handläggning av interna projekt begränsats?	Endast delvis
Har vidtagna åtgärder inneburit att nämnden säkerställer en tillräcklig kontroll av sökande företag/organisationer och kontroller inför utbetalning?	I allt väsentligt

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi den regionala utvecklingsnämnden att:

- tillse att rutinen för de interna projekten uppdateras i syfte att formalisera rollerna för de som särskilt utsetts till att följa den regionala utvecklingsnämndens egna projekt
- tillse att rutinen för de interna projekten uppdateras gällande skrivningen om de externa utvärderarna.
- utvärdera om en oberoende bedömning, via exempelvis externa konsulter, hade minskat risken för jäv ytterligare vid handläggning och uppföljning av interna projekt.
- tillse att rutiner / instruktioner tas fram för kontrollmoment som genomförande av stickprov och kontroll av sökande organisationens personalkostnader.
- tillse att rutiner eller riktlinjer inkluderar en tydligare beskrivning av uppföljning av de beviljade stöden.
- i internkontrollplanen, förtydliga hur kontrollerna ska genomföras i syfte att kunna bedöma effektiviteten av kontrollerna och deras förmåga att omhänderta identifierade risker.
- i riktlinjerna för företagsstöd förtydliga vad "vid behov" innebär vid användande av kontrollanter.
- dokumentera roll och mandat för den beredningsgrupp som diskuterar beredningar av företagsstöd, samt att ta fram en rutin för att dokumentera centrala ställningstaganden från gruppen.

2 Bakgrund

KPMG har av revisorerna i Region Dalarna fått i uppdrag att genomföra en uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel med mera. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

En granskning på området genomfördes av KPMG 2021 med syfte att ge underlag för att kunna bedöma om nämndens handläggning av ekonomiskt stöd i olika former var tillräckligt och ändamålsenligt. Granskningen visade att nämnden vidtagit omfattande åtgärder för att utveckla och förbättra handläggningen av de stödformer som nämnden hanterar. KPMG:s bedömning var att handläggningen i viktiga delar kunde ses som ändamålsenlig med till exempel tillräcklig styrning, tillräckliga kontroller etcetera. Samtidigt pekade KPMG på behovet av fortsatt utveckling inom olika delar av handläggningsprocessen, till exempel vad avsåg uppföljning och utvärdering.

Revisorerna rekommenderade nämnden, förutom att beakta KPMG:s rekommendationer, särskilt överväga hur riskerna för jäv ska kunna begränsas vid handläggning, inklusive beslut, av interna projekt samt att löpande beakta behovet av utveckling av system och metoder för kontroll av extern bidragsgivning.

Mot bakgrund av bland annat omfattningen av de medel som utbetalas till externa aktörer ser revisorerna skäl till att följa upp om nämnden vidtagit adekvata åtgärder för att möta de rekommendationer som lämnades i samband med den ursprungliga granskningen

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen har varit att ge underlag för att kunna bedöma om regionala utvecklingsnämnden vidtagit erforderliga åtgärder med anledning av tidigare granskning.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Vilka åtgärder har Regionala utvecklingsnämnden, efter tidigare granskning, vidtagit för att ytterligare förbättra handläggningen av projektmedel mm?
- Har de synpunkter och rekommendationer som lämnats av KPMG i samband med den tidigare granskningen beaktats? (se bilaga 1 för rekommendationerna som lämnades år 2021).
- Har vidtagna åtgärder inneburit att risken för jäv vid handläggning av interna projekt begränsats?
- Har vidtagna åtgärder inneburit att nämnden säkerställer en tillräcklig kontroll av sökande företag/organisationer och kontroller inför utbetalning?

Granskningen omfattar regionala utvecklingsnämndens handläggning av företagsstöd och projektstöd.

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

2.2 Revisionskriterier

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Förfordningar tillämpbara för regionens bidragsgivning: Förfordning SFS 2022:1468, Förfordning SFS 2015:211, Förfordning 2024:1243, Förfordning 2003:596 samt Förfordning 2017:583.
- Aktuell regional utvecklingsstrategi, reglemente samt delegationsordning

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av riktlinjer och rutiner och andra interna dokument avseende bidragshandläggning.
- Intervjuer har genomförts med förvaltningschef, enhetschef för strategi och finansiering, handläggare för projektstöd och handläggare för företagsstöd
- Stickprovsvisa kontroller av projektmedel. I stickprovet har vi kontrollerat följsamhet till riktlinjer, rutiner förordning 2003:596 samt förordning 2017:583. I stickprovsgranskningen har fyra (av totalt 91 beviljade projekt under 2024) granskats, varav det för två av dessa projekt varit regionen som har varit stödmottagare. Utbetalning av stöd har genomförts under år 2024.
- Stickprovsvisa kontroller av företagsstöd. I stickprovet har vi kontrollerat följsamhet till riktlinjer, rutiner, förordning 2022:1467 och förordning 2022:1468. Vi har granskat stöd till två olika företag (av totalt 263 beviljade stöd) . Utbetalning av stöd har genomförts under år 2024.
- En genomgång i Tillväxtverkets handläggningssystem NYPS för två av de stöd som ingått i stickprovsgranskningen (ett företagsstöd och ett projektstöd).

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade.

3 Resultat av granskningen

I regionala utvecklingsnämndens svar¹ på tidigare granskning framgår det att nämnden gav förvaltningschef i uppdrag att utveckla rutiner samt processer för kontroll, uppföljning och lärande gällande projektstöd, företagsstöd och stöd till kommersiell service för 1:1 anslag². Vidare beslutade nämnden att ge förvaltningschefen i uppdrag att hitta former för de kontroller som behöver ske vid företagsstöd till investeringar över en halv miljon, samt hitta former för att ge nämnden bättre insyn och möjlighet till uppföljning av företagsstöd. Nämnden beslutade även att vid projektstöd till projekt som nämnden själv äger, ska den regionala utvecklingsnämnden fatta beslut oavsett beloppsnivå.

Uppdragen återrapporterades till nämnden 2022-12-01. Där framgår inte närmare vilka åtgärder som vidtagits, utan det anges endast att "processerna runt kontroll, uppföljning och lärande utvecklas kontinuerligt och arbetet med förbättringar kommer att fortsätta även under 2023".

3.1 Åtgärder sedan föregående granskning

3.1.1 Riktlinjer

Av kontakt med regionala utvecklingsförvaltningen framgår det att nämnden årligen beslutar om nya riktlinjer.

Riktlinje projektstöd anslag 1:1 regionala utvecklingsåtgärder

Regionala utvecklingsnämnden beslutade om nya riktlinjer för projektstöd anslag 1:1 medel 2024-12-17³. Riktlinjerna är gällande fram till 2025-12-31.

Sedan föregående granskning har riktlinjerna främst uppdaterats genom att tydligare inkludera kriterier för bedömning och prioritering av projekt. Vidare har riktlinjerna uppdaterats genom att beskriva huvudsakliga stödmottagare (inklusive vilka som inte kan få stöd) samt hur mycket stöd sökande organisation kan få beviljat. I gällande riktlinjer har även villkoren vid handläggningen utvecklats. Likt föregående granskning saknas information i riktlinjerna avseende uppföljning av stöden.

Riktlinje företagsstöd anslag 1:1 regionala utvecklingsåtgärder

Regionala utvecklingsnämnden beslutade om nya riktlinjer för projektstöd anslag 1:1 medel 2024-12-17⁴. Riktlinjerna är gällande fram till 2025-12-31.

Då förordningarna avseende företagsstöd har ersatts sedan tidigare granskning har riktlinjerna uppdaterats genom att hänvisa och följa gällande förordningar. Andra ändringar som har genomförts sedan tidigare granskning är att riktlinjerna har en tydligare koppling till Dalastrategin i syftesformuleringen samt vissa ändringar kring

¹ Regionala utvecklingsnämnden 2021-12-09 § 73

² Det regionala utvecklingsansvar som staten ålagt regionerna finansieras genom det som kallas för 1:1 medel. Dessa fördelas till alla regioner och omfattningen varierar beroende på vilka regionala förutsättningar som föreligger.

³ Regionala utvecklingsnämnden 2024-12-17 § 147

⁴ Regionala utvecklingsnämnden 2024-12-17 §148

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

kriterier och prioriteringar. Likt föregående granskning saknas information i riktlinjerna avseende uppföljning av stöden.

3.1.2 Rutiner

I samband med granskningen har vi tagit del av rutiner för projektstöd samt rutiner för företagsstöd. Samtliga rutiner var giltiga fram till och med 2024-12-31. Av intervju framgår det att rutinerna ska uppdateras, men att de rutiner som var giltiga fram till årsskiftet fortfarande används.

Rutiner projektstöd, anslag 1:1

I samband med granskningen har vi tagit del av regionala utvecklingsförvaltningens rutin⁵ för projektstöd.

I rutinen anges att den medarbetare som ska hantera en ansökan inte ska ha en personlig relation till den som söker projektmedel. I de fall det föreligger jäv ska medarbetaren meddela detta till sin chef. Ingen medarbetare från Region Dalarna ska vara invald i ett projekts styrgrupp som erhållit medel från regionala utvecklingsnämnden och som granskas av projektstödshandläggare och strateger vid regionala utvecklingsförvaltningen. Om representation behövs i ett projekts styrgrupp, kan en person adjungeras in i styrgruppen.

Enligt rutinen har förvaltningschef enligt delegationsordning rätt att besluta om projektansökningar upp till 1 mnkr. En ändring av rutinerna som har genomförts sedan föregående granskning är att det i de nya riktlinjerna framgår att om förvaltningschefen är jävig, är det nämnden som fattar beslut om projektansökningar upp till 1 mnkr.

I rutinen finns information om att ansökan om utbetalning ska handläggas innan utbetalning sker, samt att lägesrapporter och slutrapporter ska inkomma för projekten. Likt föregående granskning saknas information i rutinerna avseende vad som ska genomföras vid bedömningen av uppföljningen.

Rutin regionala utvecklingsnämndens egna projekt

I samband med granskningen har vi tagit del av en rutin⁶ för regionala utvecklingsnämndens egna projekt.

I rutinen framgår det att vid nämndens egna projekt ska en extern granskare inkluderas. Den externa granskaren ska bedöma projektaktiviteten i en lägesrapport utifrån projektbeslutet. Vidare ska det även finnas en extern utvärderare som granskar projektet under hela genomförandet. Vid projektets slut ska en utvärdering av hela projektet genomföras och en slutrapport ska sammanställas.

Av intervju framkommer att externa konsulter anlitas under 2021 för att sätta sig in i projekten. De granskade lägesrapporter och slutrapporter samt lämnade in checklistor som delgavs nämnden. På grund av regionens anställnings- och konsultstopp har detta samarbete dock avslutats. Av intervju framgick dock att samarbetet med de externa konsulterna inte fungerade på ett ändamålsenligt sätt då det inte fanns en tydlig

⁵ Rutin för projektstöd, anslag 1:1. Godkänd av förvaltningschef

⁶ Rutin regionala utvecklingsnämndens egna projekt. Godkänd av förvaltningschef

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

definition kring vad den externa konsulten förväntades göra. Vid intervju uppgavs även att det för närvarande i stället finns två personer inom förvaltningen som särskilt har utsetts att följa den regionala utvecklingsnämndens egna projekt.

Av rutinen framgår att det är av vikt att det vid egna projekt finns tydliga gränser mellan projektledare/ ansvarig strateg, enhetschef och projektstödshandläggarna. Detta eftersom projektstödshandläggarna är anställda av samma förvaltning som de personer som ska driva projektet. Vidare anges att projektledare och projektstödshandläggare ska meddela sin chef om jäv uppstår i samband med projektet. Vid intervju uppges att det finns en medvetenhet kring risken för jäv vid egna projekt.

I rutinen för de interna projekten framgår det att det är regionala utvecklingsförvaltningens ledningsgrupp som beslutar om att ansökan är godkänd för att skickas in. Det framgår att detta inte är att likställa med att godkänna själva beslutet, utan enbart att ansökan kan skickas in. Det är den regionala utvecklingsnämnden som tar beslut om projektet ska erhålla medel från 1:1 anslag.

Vid tidigare granskning hade förvaltningschef delegation på att fatta beslut om projektstöd under 1 miljon kr, av de nya rutinerna framgår det att det enbart är den regionala utvecklingsnämnden som har mandat att fatta beslut för projekt där regionen själva är stödmottagare. I nämndens delegationsordning⁷ framgår det även att vid projektansökningar där regionala utvecklingsnämnden är projektägare, ska beslut fattas av den regionala utvecklingsnämnden. Det framgår även att när regionala utvecklingsnämnden tar ett beslut om att ge medel till att driva ett eget projekt, skickas protokollsutdraget till regionstyrelsen för kännedom, då regionstyrelsen har uppsiktsplikt över de andra nämnderna inom Region Dalarna.

I rutinen finns information om att ansökan om utbetalning ska handläggas innan utbetalning sker, samt att lägesrapporter och slutrapporter ska inkomma för projekten. Likt föregående granskning saknas information i rutinerna avseende vad som ska genomföras vid bedömningen av uppföljningen.

Rutin företagsstöd

I samband med granskningen har vi tagit del av en rutin för företagsstöd⁸.

För stöd under 500 000 kr är det enhetschef för strategi och finansiering som fattar beslut kring beviljande av företagsstöd, belopp över 500 000 kr tas av förvaltningschefen. I de fall de uppstår en jävsituation för en handläggare ska denna informera enhetschef och medarbetare. Om det uppstår en situation där enhetschefen för strategi och finansiering skulle anses vara jävig ska förvaltningschefen fatta beslut, om även förvaltningschefen är jävig i ärendet är det regionala utvecklingsnämnden som fattar beslut.

I rutinen finns information om att ansökan om utbetalning ska handläggas innan utbetalning sker, samt att handläggaren ska göra en genomgång av ärendet i Tillväxtverkets system NYPS för att se att ärendet är komplett. Likt föregående

⁷ Regionala utvecklingsnämnden 2023-01-19 §6

⁸ Rutin Företagsstöd, godkänd av förvaltningschef

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

granskning saknas information i rutinerna avseende vad som ska genomföras vid bedömningen av handläggaren.

3.1.3 Övriga rutiner

Vid föregående granskning år 2021 rekommenderades att ta fram en dokumenterad roll- och mandatbeskrivning för beredningsgruppen som diskuterar beredningar av företagsstöd, samt ta fram en rutin för att dokumentera centrala ställningstaganden från gruppen. I samband med granskningen har inte vi tagit del av en dokumenterad rutin. Av kontakt med den regionala utvecklingsförvaltningen framgår att roll och mandat för beredningsgruppen har diskuterats i ledningsgruppen. Vid intervju beskrivs att det genomförs beredningsmöten varannan vecka för företagsstödshandläggare, enhetschef för strateg och finansiering samt enhetschef för näringslivsutvecklingen.

3.1.4 Kontrollmoment

Flera av de kontrollmoment som genomförs för respektive ansökan om stöd finns i Tillväxtverkets system Nyps. I samband med granskningen har vi fått en genomgång av de kontrollmoment som genomförs i Nyps, se avsnitt 3.2.2.

Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan 2025

I den regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan för år 2025⁹ lyfts ett kontrollmoment kopplat till projektmedlen. Den identifierade risken är att det inte finns tillräckligt med projektekonomresurser. Kontrollmomentet som anges är att föra dialog med regionstyrelsens förvaltning kring resurser och stämma av projektens rekvisering av medel från finansiärerna.

Internkontrollplanen lyfter även fram ett kontrollmoment avseende företagsstöd. Risken som identifieras är välfärdsbrottslighet kopplad till företagsstöd. Enligt internkontrollplanen är den bakomliggande orsaken att välfärdsbrottsligheten ökar i samhället. Kontrollmomentet som anges är noggrannhet med att följa beslutade rutiner vid kontroll av de företag som söker stöd. Enligt intervju kommer området att utvärderas under 2025 för att fastställa om det verkligen är en risk för företagsstöden.

Vi noterar att kontrollmomenten inte innehåller tydlig information om hur kontrollerna ska genomföras samt vad som ska kontrolleras.

Projektstöd

I rutinerna för projektstöd (se avsnitt 3.1.2) finns det information om att sökande organisationer ska ta fram lägesrapporter och slutrapporter, eventuell utvärdering samt externa utvärderares slutrapport. Av intervju beskrivs att regionen inte har tagit fram nya egna kontrollmoment sedan föregående granskning, men att Tillväxtverkets system Nyps har uppdaterats sedan föregående granskning. Av kontakt med förvaltningen framgår det att de främsta ändringarna i Nyps är att vissa kontrollfrågor kräver att handläggaren gör mer utförliga beskrivningar samt att frågorna är mer detaljerade och ger en bättre vägledning för handläggaren. Detta har medfört att handläggaren på de kontrollfrågor som kräver en mer ingående bedömning behöver

⁹ Regionala utvecklingsnämnden 2024-10-24 §114

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

granska fler aspekter. Ett exempel på en kontrollfråga där handläggaren behöver göra mer utförliga bedömningar avser hur projektet arbetar med hållbarhetsfrågor (ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet). Ett annat kontrollmoment som har uppdateras sedan föregående granskning är att bankkontonummer automatiskt läggs in i systemet som en åtgärd för att minska risken för felaktiga utbetalningar.

Företagsstöd

Sedan föregående granskning har det tillkommit nya förordningar som ersatt tidigare bestämmelser. I de gällande förordningarna finns det inte längre ett krav på att använda kontrollanter för uppföljning av stöden. I riktlinjerna för företagsstöd anges att vid investeringsstöd över 500 000 kr kan vid behov en av Region Dalarna godkänd kontrollant utses för att genomföra kontroller. Det specificeras dock inte ytterligare vad "vid behov" innebär i riktlinjerna.

Av intervju beskrivs att det sker flera obligatoriska kontrollmoment i Tillväxtverkets handläggningssystem Nyps som handläggare måste fylla i för att kunna gå vidare med ansökan. Utöver att Nyps har uppdaterats har inga ytterligare kontrollmoment tillkommit sedan föregående granskning.

3.1.5 Uppföljning och utvärdering

Projektstöd

Av intervju framgår det att det årligen genomförs en uppföljning som rapporteras in till Tillväxtverket. Som tidigare nämnts fyller även sökande organisationer i lägesrapporter avseende projekten. Utifrån lägesrapporterna ska handläggarna och strateg fylla i en checklista för att tillse att lägesrapporten svarar på relevanta delar. I samband med granskningen har vi tagit del av checklistan där det framgår vad projektstödshandläggare och strateg ska svara på vid lägesrapporteringen.

Av intervju framgår det att det vid vissa tillfällen kan genomföras uppföljningsbesök hos projektägarna. Det finns dock inte inskrivet i rutiner eller dylikt hur dessa uppföljningsbesök ska genomföras eller vilka organisationer som väljs ut för uppföljningsbesök.

Företagsstöd

I förordning (2022:1468) om statligt stöd för att regionalt främja företag och i förordning (2022:1467) om statligt stöd till regionala investeringar framgår att stödgivaren ansvarar för uppföljning av stöd som betalats ut. Stödmottagare ska på stödgivares begäran lämna de uppgifter som behövs för uppföljning av den åtgärd som stöd har lämnats för. Den tidigare skrivningen om att stödmottagaren skriftligt ska redovisa erfarenheterna av de åtgärder som stödet beviljats kvarstår inte i gällande förordningar.

Det framgår av intervju att den uppföljning som görs av stöden som betalas ut till företagen inte dokumenteras. Uppföljningen sker bland annat via muntliga avstämningar med de företag som har beviljats stöd samt vid vissa studiebesök. Urvalet av de företag som väljs ut för uppföljning sker slumpvist. Vidare beskrivs att flera företag söker stöd återkommande, vilket enligt intervjuade bidrar till att effekten av stöd synliggörs för handläggarna eftersom de kan följa företaget under en längre tid.

Återrapportering till nämnd

Återrapportering till nämnden avseende nyttjande av 1:1 anslag under år 2024 har genomförts¹⁰. I samband med granskningen har vi tagit del av den presentation som delgavs nämnden. Av presentationen framgår det tilldelade anslaget samt hur stor del av anslaget som nyttjats. För projektstöd framgår antalet projektägare, antal projekt, fördelning mellan målområden, samt hur stora summor som har betalats ut till respektive stödmottagare. Avseende företagsstöden framgår antalet ansökningar och beviljande stöd, vilka typer av stöd som beviljats, branschfördelning samt beviljade stöd per kommun.

Av svaret till föregående granskning framgick det att förvaltningschefen fick i uppdrag att hitta former för att ge nämnden bättre insyn och möjlighet till uppföljning av företagsstöd (se avsnitt 3). Vid intervju uppges det att nämnden har genomfört vissa verksamhetsbesök på olika företag som har beviljats stöd. Uppföljningen har dock inte skett på ett systematiskt eller strukturerat sätt.

3.1.6 Bedömning

Vår bedömning är att de synpunkter och rekommendationer som lämnades vid föregående granskning endast delvis har beaktats.

Vid föregående granskning lämnades rekommendationer om att komplettera rutindokumentet med specifik information om hur beslutsfattare ska agera om hen anser sig jävig och hur denna vid behov ska ersättas. Av de rutindokument som vi har tagit del av framgår att det är den regionala utvecklingsnämnden som ska fatta beslut om beslutsfattare anser sig vara jäviga. Vår bedömning är därav att nämnden har beaktat tidigare lämnad rekommendation.

Vidare rekommenderades nämnden vid föregående granskning att följa upp hur rutinen med externa utvärderare av interna projekt tillämpas och vilka erfarenheter som görs. Av granskningen framkommer det att samarbetet som fanns med externa utvärderare har avslutats på grund av regionens konsultstopp och anställningsstopp, men att två personer på förvaltningen i stället är utsedda för att särskilt följa den regionala utvecklingsnämndens projekt. Vi noterar att rutinen för interna projekt idag inte följs gällande användning av externa utvärderare.

Vi konstaterar att roll och mandat för den beredningsgrupp som diskuterar beredningar av företagsstöd inte har tagits fram, samt att det inte har tagits fram en rutin för att dokumentera centrala ställningstaganden från gruppen.

Vid föregående granskning rekommenderades att rutindokumentet för interna och externa projekt skulle korrigeras i syfte att tydliggöra att den regionala ledningsgruppen enbart är en beredningsgrupp. Vår bedömning är att detta har genomförts.

Avseende kontrollmomenten anser vi att det är positivt att nämnden har inkluderat kontrollmoment i internkontrollplanen avseende projektmedel och företagsstöd. Vi anser dock att metoden i kontrollmomenten saknar en tydlig beskrivning av hur kontrollen ska genomföras. Vår bedömning är att en avsaknad av specificerade

¹⁰ Regionala utvecklingsnämnden 2025-02-18 §6

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

kontrollmoment försvårar det att bedöma effektiviteten av kontrollerna och deras förmåga att omhänderta identifierade risker.

Avseende tidigare rekommendationer om kontroller av större företagsstöd samt framtagandet av rutiner för dessa, konstaterar vi att förordningen som var aktuell vid tidigare granskningstillfälle har ersatts. I gällande förordningar kvarstår inte kravet på kontrollanter. Av granskningen framgår att det inte har tagits fram nya rutiner för kontrollanterna, men att kontrollanter fortsatt kan användas vid behov.

Av granskningen framgår det att kontrollmomenten inte har utvecklats sedan föregående granskning, mer än vad som har genomförts i Tillväxtverkets handläggarsystem Nyps.

Likt föregående granskning kan vi konstatera att det inte i nuvarande riktlinjer eller rutiner finns beskrivet hur uppföljning sker av enskilda insatser. Vidare finns det inte heller beskrivet i riktlinjerna eller rutinerna hur uppföljning till nämnden ska genomföras på en aggregerad nivå. Vi ser inte heller att nämnden har utökat fokus på att följa upp om beviljade medel används för avsedda ändamål. Vi bedömer att nämnden inte i tillräcklig utsträckning har utvecklat rutiner samt processer för kontroll, uppföljning och lärande, sedan föregående granskning.

Vår bedömning är att vidtagna åtgärder endast delvis har inneburit att risken för jäv vid handläggning av interna projekt har begränsats.

Vi bedömer, likt föregående granskning, att det finns en medvetenhet kring risken för jäv vid handläggning av interna projekt. En åtgärd som har vidtagits för att minska risken för jäv är att alla beslut avseende interna projekt ska fattas av den regionala utvecklingsnämnden, vid föregående granskning var det endast projekt över 1 miljon kr som fattades av nämnden.

Däremot framgår det av granskningen att initiativet med externa granskare vid egna projekt inte tillämpas på grund av regionens anställnings- och konsultstopp. Vår bedömning är att en oberoende bedömning och/eller uppföljning vid handläggning av interna projekt hade minskat risken för jäv ytterligare.

3.2 Iakttagelser från stickprov och genomgång i Nyps

3.2.1 Stickprov

I samband med granskningen har vi genomfört sex stickprov; två för företagsstöd och fyra för projektstöd (varav två var interna projekt).

Det stickprov som avser projektstöd har kontrollerat följsamheten till regionens riktlinjer och rutiner samt följsamheten till förordning 2003:596 och förordning 2017:583. Av stickprovsgranskningen konstaterar vi att i samband med att den sökande organisationen insänder lägesrapporter till regionen ska handläggarna och strateg fylla i en checklista för att tillse att lägesrapporten svarat på relevanta frågor. Vi noterar att för ett projekt har inte alla frågor i checklistan besvarats. Inga övriga avvikelser har uppmärksammats.

Stickprovsgranskningen gällande företagsstöd har kontrollerat följsamheten till regionens riktlinjer och rutiner, följsamheten till förordning 2022:1467 och förordning 2022:1468 samt följsamheten till statsstödsregler. Av stickprovsgranskningen har vi inte uppmärksammat några avvikelser. Vi konstaterar dock att det inte utförs kontroller för att säkerställa att sökande företag har kollektivavtal¹¹ eller kontroller för att stödet inte är otillåtet statsstöd.¹² De sökande företagen intygar dock i ansökan att de har kollektivavtal samt att stödet inte överstiger gränsen för otillåtet statsstöd. Av kontakt med förvaltningen framgår att avseende statsstödsreglerna ska det införas ett nationellt register 2026-01-01 vilket kommer medföra att det kommer bli enklare att kontrollera följsamheten till statsstödsreglerna.

3.2.2 Genomgång i Nyps

I samband med granskningen har ansvarig handläggare för ett av projektstöden samt ansvarig handläggare för ett av företagsstöden haft en genomgång avseende vilka kontrollmoment som inkluderas i Tillväxtverkets system Nyps, där handläggningen av ansökan och ansökan om utbetalning genomförs.

Av genomgången för projektstöd kan vi konstatera att det finns ett flertal obligatoriska kontrollmoment som ansvarig handläggare behöver svara på utifrån ansökan för att kunna bevilja stöd. Det är samma kontrollmoment för stöd som ges till externa aktörer och stöd som ges där regionen själv är stödmottagare. Kontrollmoment som inkluderas är exempelvis om projektets aktivitetsplan bedöms som rimlig, om projektet riktar sig till rätt målgrupp och om projektets aktiviteter är tydligt beskrivna. Kontroller sker även inför utbetalning. Kontroller som genomförs är exempelvis att granska ekonomirapporter eller i tillämpliga fall fakturor¹³. I de fall fakturor granskas väljs ett antal fakturor ut för stickprov. Av genomgången framgår det att det inte finns dokumenterade rutinbeskrivningar som anger exempelvis hur många fakturor som ska ingå i stickprovet, eller hur en hantering av eventuella avvikelser vid ett stickprov ska hanteras. Vidare framgår det av genomgången att inför beslut om utbetalning granskas den sökande organisationens redovisning för personalkostnader. Kontroller som genomförs är bland annat att den sökande organisationen inte har personal som får betalt för mer än 40 timmar i veckan. Det finns inte någon dokumenterad rutinbeskrivning eller information kring vad det är som ska kontrolleras avseende personalkostnaderna.

Av genomgången avseende företagsstöd framgår det att det alltid genomförs en kreditupplysning på de företag som lämnat in en ansökan om stöd. Vidare kontrolleras att företaget i ansökan har beskrivit sin verksamhet och har redogjort för miljömål samt personalmål. Platsbesök genomförs i de flesta fall. Vidare genomförs kontroller av bland annat finansieringsplan och stödnivå. Inför beslut om utbetalning kan antingen en kontrollant kontrollera exempelvis fakturor och kostnader som företaget söker stöd för,

¹¹ Enligt förordning 2022:1467 §8 ska löner och andra anställningsförmåner hos företaget följa kollektivavtal inom branschen.

¹² Det offentliga kan ge stöd som sammanlagt inte överstiger 300 000 euro över en period av tre år per stödmottagare, stöd som överstiger 300 000 euro behöver invänta EU kommissionens godkännande.

¹³ Huruvida fakturor granskas beror på hur stödet har beviljats.

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

eller så är det handläggarna som genomför kontrollerna. För företagsstöd finns det en framtagen checklista för vad som ska besvaras vid kontroll av fakturor. Det finns inte någon dokumenterad beskrivning för när kontrollanter ska användas mer än att det i riktlinjerna (se avsnitt 3.1.1) framgår att det kan användas vid behov.

I Nyps har det sedan föregående granskning införts en kontroll där sökandes bankgironummer automatiskt hämtas fram, vilket minskar risken för att betala ut till fel bankkonto.

3.2.3 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt säkerställer en tillräcklig kontroll av sökande företag/organisationer och kontroller inför utbetalning

Stickproven har enbart uppmärksammat en avvikelse för projektstöd vilken innebar att ifylld checklista inte besvarat alla frågor utifrån lägesrapporten. Avseende stickprovet för företagsstöd har inga avvikelser uppmärksamrats. Vi noterar dock att regionen själva inte kontrollerar vissa moment, exempelvis om företagen följer kollektivavtal, utan förlitar sig på att företagets svar är sanningsenliga.

Av genomgången i Nyps för både företagsstöd och projektstöd kan vi konstatera att det genomförs flertalet obligatoriska kontrollmoment för båda stödformerna. Vi kan dock konstatera att det för projektstöden saknas dokumenterade instruktioner för exempelvis genomförande av stickprov för fakturor eller kontroll av sökande organisations personalkostnader. Vår bedömning är att det är fördelaktigt att tillse att detta beskrivs i exempelvis en rutin, för att säkerställa att likvärdiga kontroller sker för samtliga organisationer. Avseende företagsstöd anser vi att det hade varit fördelaktigt om det i riktlinjerna förtydligades vad "vid behov" innebär vid användning av kontrollanter.

4 Samlad bedömning och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att ge underlag för att kunna bedöma om regionala utvecklingsnämnden vidtagit erforderliga åtgärder med anledning av tidigare granskning.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att den regionala utvecklingsnämnden endast delvis har vidtagit åtgärder med anledning av tidigare granskning. Vi bedömer, likt föregående granskning, att nämnden i allt väsentligt utövar en tillräcklig styrning av de olika former av stöd nämnden handlägger.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi den regionala utvecklingsnämnden att:

- tillse att rutinen för de interna projekten uppdateras i syfte att formalisera rollerna för de som särskilt utsetts till att följa den regionala utvecklingsnämndens egna projekt
- tillse att rutinen för de interna projekten uppdateras gällande skrivningen om de externa utvärderarna.
- utvärdera om en oberoende bedömning, via exempelvis externa konsulter, hade minskat risken för jäv ytterligare vid handläggning och uppföljning av interna projekt.
- tillse att rutiner / instruktioner tas fram för kontrollmoment som genomförande av stickprov och kontroll av sökande organisationens personalkostnader.
- tillse att rutiner eller riktlinjer inkluderar en tydligare beskrivning av uppföljning av de beviljade stöden.
- i internkontrollplanen, förtydliga hur kontrollerna ska genomföras i syfte att kunna bedöma effektiviteten av kontrollerna och deras förmåga att omhänderta identifierade risker.
- i riktlinjerna för företagsstöd förtydliga vad "vid behov" innebär vid användande av kontrollanter.
- dokumentera roll och mandat för den beredningsgrupp som diskuterar beredningar av företagsstöd, samt att ta fram en rutin för att dokumentera centrala ställningstaganden från gruppen.

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

Datum som ovan

KPMG AB

Helena Hansson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Erik Söderberg

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Lisa Lohi

Verksamhetsrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

5 Bilaga 1

De rekommendationer som lämnades vid 2021 års granskning var följande:

- komplettera rutindokumentet med specifik information om hur beslutsfattare ska agera om hen anser sig jävig och hur denna vid behov ska ersättas.
- tydligare dokumentera vilka kontroller av ansökande parter som är obligatoriska och vilka som är valbara samt vad som är syftet med kontrollerna. Vi rekommenderar att utformningen av kontrollerna baseras på en uppdaterad och aktuell riskbedömning.
- tydligare dokumentera kontrollmomenten i samband med utbetalning. Vi rekommenderar att utformningen av kontrollerna baseras på en uppdaterad och aktuell riskbedömning.
- ta fram rutiner för att fullgöra sitt ansvar för vilka som utför kontroller av större företagsstöd och för att säkerställa objektivitet och opartiskhet i dessa uppdrag. Kravspecifikation för de personer som anlitas som kontrollanter samt regionens krav på uppdragsbeskrivning för dessa bör tas fram.
- se över kontroller och uppföljning av projektstöd som även erhåller EU-finansiering i relation till vilka kontroller och uppföljningar som görs av andra parter, för att säkerställa effektivitet och harmonisering.
- korrigera rutindokumentet för interna och externa projekt så att det framgår att regionala utvecklingsförvaltningens ledningsgrupp endast är en beredningsgrupp, som inte fattar beslut om att söka stöd eller om att bevilja stöd. Nämnden behöver även säkerställa att formuleringar rörande beslutsfattande blir korrekta i ledningsgruppens protokoll.
- överväga ytterligare former för nämnden att få bättre insyn i företagsstöden och en större möjlighet att strategiskt styra den formen av ekonomiskt stöd.
- dokumentera roll och mandat för den beredningsgrupp som diskuterar beredningar av företagsstöd, samt att ta fram en rutin för att dokumentera centrala ställningstaganden från gruppen.
- utöka fokus på att följa upp om beviljade medel används för avsedda ändamål, och då särskilt med hänsyn till att följa upp resultat och effekter av insatserna i relation till Dalastrategin och andra relevanta styrdokument.
- utöka fokus på vidareutveckling av uppföljningen av beslutad projektfinsiering, företagsstöd och stöd till kommersiell service, inklusive att ta fram verktyg för att samla lärande och aggregerade resultat av insatserna, samt att ta fram interna styrdokument så som rutinbeskrivningar rörande handläggarnas uppföljning av enskilda insatser.

Region Dalarna

Uppföljande granskning av regionala utvecklingsnämndens handläggning av projektmedel m.m

2025-06-09

- tillse att det finns rutiner för att säkerställa att man uppfyller relevanta förordningar som styr företagsstöden, gällande kravet att stödmottagaren skriftligt ska redovisa erfarenheterna av de åtgärder som stödet beviljats för.
- vidareutveckla arbetet med att säkerställa oberoende inom beredningen och beslutsfattandet av interna projektansökningar.
- följa upp hur rutinen med externa utvärderare av interna projekt tillämpas och vilka erfarenheter som görs.